

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 79/14
U Luxembourg 5. lipnja 2014.

Presuda u predmetu C-557/12
Kone AG i drugi / ÖBB Infrastruktur AG

Kada zabranjeni sporazum izazove povećanje cijena konkurenata, sudionici zabranjenog sporazuma mogu odgovarati za tako prouzročenu štetu

U takvom slučaju žrtva može zahtijevati naknadu štete čak i kad ne postoji nikakva ugovorna veza sa sudionicima zabranjenog sporazuma

Pravo Unije zabranjuje sporazume koji su protivni pravilima tržišnog natjecanja. U takvim okolnostima postoji odgovornost poduzetnika koji sudjeluju u zabranjenom sporazumu za štetu koju mogu pretrpjeti druge osobe zbog te povrede prava tržišnog natjecanja.

Godine 2007. Komisija je izrekla grupama Kone, Otis, Schindler i ThyssenKrupp ukupnu novčanu kaznu od 992 milijuna eura zbog njihovog sudjelovanja u zabranjenim sporazumima o instalaciji i održavanju dizala i pokretnih stepenica u Belgiji, Njemačkoj, Luksemburgu i Nizozemskoj¹.

Godine 2008. austrijska tijela također su izrekla novčane kazne većem broju poduzetnika (među kojima su bili Kone, Otis i Schindler) zbog provođenja na austrijskom tržištu zabranjenog sporazuma koji se odnosi na gore navedene proizvode. Cilj tog sporazuma bio je jamčiti njegovim sudionicima višu cijenu od cijene koju bi mogli primjenjivati pri uobičajenim uvjetima tržišnog natjecanja.

Društvo ÖBB Infrastruktur AG (ÖBB), društvo kći društva austrijskih željeznica, kupilo je dizala i pokretne trake od poduzetnika koji nisu bili sudionici zabranjenog sporazuma. Ono zahtijeva od sudionika austrijskog zabranjenog sporazuma naknadu pretrpljene štete u iznosu od 1.839.239,74 eura. Ta je šteta prouzročena zbog toga što su dobavljači ÖBB-a odredili višu cijenu od cijene koja bi se primjenjivala da nije bilo zabranjenog sporazuma.

Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud Austrije), pred kojim je pokrenut postupak, pita Sud mogu li se sudionici zabranjenog sporazuma proglasiti odgovornima za štetu koju ÖBB tvrdi da je pretrpio. Naime u austrijskom pravu naknada štete nije moguća jer je šteta prouzročena odlukom dobavljača, koji nije bio sudionik zabranjenog sporazuma i koji je postupao u okvirima zakona.

Svojom današnjom presudom Sud prije svega navodi da bi koristan učinak zabrane sporazuma protivnih pravilima tržišnog natjecanja bio doveden u pitanje kada pojedinci ne bi mogli zahtijevati naknadu štete prouzročene povredom pravila tržišnog natjecanja. U tom smislu Sud je utvrdio da svatko ima pravo zahtijevati naknadu pretrpljene štete kada postoji uzročna veza između te štete i predmetnog zabranjenog sporazuma.

Nadalje, Sud je utvrdio da posljedica zabranjenog sporazuma može biti to da društva koja nisu sudionici tog sporazuma povećaju svoje cijene kako bi ih prilagodila tržišnoj cijeni koja proizlazi iz tog sporazuma, što sudionicima zabranjenog sporazuma ne može biti nepoznato. Naime tržišna cijena je jedan od glavnih elemenata koje poduzetnik uzima u obzir prilikom određivanja cijene po kojoj će ponuditi svoje proizvode ili usluge.

¹ Odluka Komisije C (2007) 512 *final* od 21. veljače 2007., koja se odnosi na postupak primjene članka 81. [Ugovora o EZ-u] (predmet COMP/E-1/38.823 – Dizala i pokretne stepenice), čiji je sažetak objavljen u *Službenom listu Europske unije* (SL 2008., C 75, str. 19.). Vidjeti također Priopćenje za medije [72/11](#) o presudama Općeg suda od 13. srpnja 2011. povodom tužbi koje su podnesene protiv te odluke i Priopćenje za medije [97/13](#) i [142/13](#) o presudama Suda povodom žalbi koje su podnesene protiv presude Općeg suda.

Dakle, čak i da se određivanje cijene ponude smatra posve autonomnom odlukom koju donosi svaki poduzetnik koji nije sudionik zabranjenog sporazuma, takva odluka mogla bi biti donesena u odnosu na tržišnu cijenu iskrivljenu zabranjenim sporazumom. Slijedom navedenoga, **ako se ustanovi da bi posljedica zabranjenog sporazuma moglo biti**, ovisno o okolnostima slučaja i, osobito, posebnostima predmetnog tržišta, **povećanje cijena koje primjenjuju konkurenti koji nisu sudionici zabranjenog sporazuma, žrtve tog povećanja cijene moraju moći zahtijevati od sudionika zabranjenog sporazuma naknadu pretrpljene štete.**

U takvim okolnostima Sud navodi da se **pravo Unije protivi austrijskom zakonodavstvu u mjeri u kojoj, kada je riječ o naknadi šteta koje proizlaze iz zabranjenog sporazuma, to zakonodavstvo zahtijeva**, kategorički i neovisno o posebnim okolnostima slučaja, **postojanje ugovornih veza između žrtve i sudionika zabranjenog sporazuma.**

NAPOMENA: Zahtjev za prethodnu odluku dopušta sudovima država članica u okviru spora koji se pred njima vodi da upute pitanje Sudu vezano uz tumačenje prava Unije ili valjanost akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Nacionalni sud mora sam odlučiti o predmetu u skladu s odlukom Suda. Ta odluka isto tako obvezuje sve ostale nacionalne sudove koji bi vodili postupak o istom pitanju.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708